

Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

HISTORISK
Temaer (<http://www.historie-online.dk/temaer-9>)

(/)
HistorieLab (<http://www.historie-online.dk/historielab>)

Arkiv (<http://www.historie-online.dk/arkiv>)

Bliv medlem (<http://www.historie-online.dk/bliv-medlem>)

★ (/) > Biografier, erindringer (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>) > Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Veje og omveje til universitetet

← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/fabrikanten>)

Veje og omveje til universitetet

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 835

Del artikel: **f**

(<https://www.facebook.com/sharer/sharer.php>)

u=<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/veje-og-omvejej>

online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/veje-og-omvejej

5-5/biografier-erindringer-60-60/veje-og-omvejej

erindringer-60-60/veje-og-omvejej

og-omvejej) **t**

([https://twitter.com/home?](https://twitter.com/home?status=.) Aktiviteten kan

status=. Aktiviteten kan

ses på

<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/veje-og-omvejej>

online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/veje-og-omvejej

5-5/biografier-erindringer-60-60/veje-og-omvejej

erindringer-60-60/veje-og-omvejej

og-omvejej) **in**

([http://www.linkedin.com/shareArticle?](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/veje-og-omvejej&title=)

mini=true&url=<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/veje-og-omvejej>

online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/veje-og-omvejej

5-5/biografier-erindringer-60-60/veje-og-omvejej

erindringer-60-60/veje-og-omvejej

og-omvejej&title=)

Mest læste artikler

Lige nu I dag 7 dage 28 dage

Hvad er påskeharen?
(<http://www.historie-online.dk/temaer-9/arstidens-skikke-14-14-14/paske-21-21/hvad-er-paskeharen>)

Bogstakken, uge 11, 2022
(<http://www.historie-online.dk/boger/bogstakken-7-7/bogstakken-uge-11-2022>)

1960'ernes Danmark
(<http://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/udstillinger-3-3/1960ernes-danmark>)

TV-tips, uge 11, 2022
(<http://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/tv-tips/tv-tips-uge-11-2022>)

Årets historiske bog 2021
(<http://www.historie-online.dk/boger/arets-historiske-bog-8-8/aarets-historiske-bog-2021>)

Gækkebrevenes "forløber"
(<http://www.historie-online.dk/temaer-9/arstidens-skikke-14-14-14/paske-21-21/gaekkebrevenes-forloeber>)

Indhenter fortiden os?
(<http://www.historie-online.dk/historielab/indhenter-fortiden-os>)

Birgitte Elle, Kirsten Grønbæk Hansen, Åse Høgsbro Lading, Kirsten Larsen, Bodil Pedersen og Rashmi Singla

Veje og omveje til universitetet – seks kvinder fra efterkrigsgenerationen fortæller

Skriveforlaget, 2021. 249,95 kr.

Efterkrigsårenes uddannelseseksplosion har et køn – og det er kvindeskøn. Uanset hvor man er i landet, er kvinderne de længst uddannede, målt på antallet af mellem- og videregående uddannelser. I nogle kommuner omkring hovedstaden er det tilmed således, at over halvdelen af de bosiddende kvinder har gået på universitet, viser helt nye tal fra TRAP Danmark. Men hvordan er det gået til, hvornår tog udviklingen fart – og hvordan ændrede uddannelseskvindernes livsforløb og livshistorie?

Nogle af svarene findes i denne samling af livsberetninger, skrevet af seks kvinder, der i løbet af 1990'erne blev ansat på RUC på psykologi og uddannelsesvidenskab. Efter forskellige tilløb dannede de i 2014 en forskningsgruppe, der skulle arbejde med hverdagsliv, køn, etnicitet og mangfoldighed. De seks beretninger udspringer af deres fælles refleksion over livets mange brud, skift og uventede drejninger – og ikke mindst foranlediget af, at fem blandt de seks stod for at skulle pensioneres. Hvad der ventede forude, kunne ingen vide, men alle var bevidste om, at den nye identitet som pensionist ikke bare kom af sig selv – den skulle skabes og gøres på de betingelser, økonomiske som fysiske, der var til rådighed og med afsæt i fortiden og nuet, sammen med børn, børnebørn, venner, ægtemænd og kærestes.

Så langt så godt, eller skidt, for som fortællingerne viser, var heller ikke pensionistlivet (altid/sjældent) en dans på roser; syge og døende ægtefæller, ældede og trætte kroppe, uendelige dage uden opkald fra studerende og en død, som kom alt for tidligt.

Det står i nærmest skrigende kontrast til de mange år, hvor kvinderne fra den tidligste barndom havde gjort sig bemærket på det boglige scene, og havde måttet kæmpe med fædre for at blive andet og mere end sygeplejersker eller lærerinder, havde fået illegale aborter og lade sig skille efter få års ægteskab. En blev gravid som 18-årig, en enkelt løb hjemmefra, mens andre flyttede tidligt på værelse eller i kollektiv. De skulle bare væk og møde andre horisonter og forståelser af kvinders ret til uddannelse. Personificeret i en gammel regnelærerinde (som jeg i øvrigt også selv har haft), kærestes og deres forældre eller ægtemænd. Det er klasserejser, men også rejser på tværs af kulturer og landegrænser.

Budskabet på tværs af beretningerne er, at der ikke er en lige kongevej til universitetsuddannelse. 1958 folkeskoleloven, centralskolerne og den begyndende demokratisering af skolevæsenet – herunder indførelsen af SU og oprettelsen af mange nye gymnasier – var vigtige faktorer. Andre forhold var 1960'ernes politiske bevægelser og ikke mindst kvindebevægelsen, som bidrog til at gøre vejen bredere. Alligevel skulle der kæmpes – og betales priser, og det uanset man var født på den københavnske vestegn, i det bedre borgerskab, udsendt på diplomatiske missioner til den store verden, været en del af den indiske diaspora, havde en spilleflugt til far, eller havde været på børnehjem eller på kostskole.

Det er på mange måder en tankevækkende, bevægende samling af livsfortællinger. Nogle steder er de nærmest hudløst ærlige, som i beskrivelserne af de daglige universitære kampe, forventningspreset og "tilbuddet" om at gå ned i tid eller gå på pension. Andre steder er de (over)reflekterende om fx livshistorien, som metode eller om at flytte sig på tværs af kulturelle og nationale grænser. Det vidner om, at professionsidentiteten ikke forsvinder med alderen. At tænke og reflektere er et livsvilkår i den akademiske verden.

I bogens konkluderende afsnit italesættes kønnets måde med den akademiske verden. Kvinderne kom måske til at spænde ben for sig selv, idet de accepterede at bruge kræfterne på undervisning, vejledning og administration, og ikke i samme grad sigtede mod stjernerne, som mange af deres mandlige kolleger. Det er ikke til at sige, under alle omstændigheder er universitetet et andet i dag, end dengang de blev ansat for omkring 30 år siden med dimensionering, besparelser, ranking og store forventninger til hjemtagning af eksterne midler.

Som livet selv, er der ikke to bidrag, som er ens – og så dog alligevel. Tilsammen viser de, hvordan liv og fag knyttes sammen, når kvinderne ikke bare genkalder sig fortiden, men arbejder på at bemestre deres livshistorie i lyset af en foranderlig samfundsmæssig og universitær kontekst.

[Historie-online.dk, den 9. februar 2022]

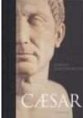

← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/fabrikanten>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

GB - EN GEORG BRANDES-BIOGRAFI

CÆSAR - EN BIOGRAFI

BIG BILL

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/big-bill>)